

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2023, 23(1), 300–325. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2023..-1213048>

Temel Eğitimini Tamamlayan Öğrencilerin, Atatürk İlkelerine Yönelik Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) Aracılığı ile Belirlenmesi*

Determining Students' Cognitive Structure Regarding Atatürk's Principles Through the Word Association Test (WAT)

Erol Aksoy¹, Fahri KILIÇ²

Geliş Tarihi (Received): 01.12.2022

Kabul Tarihi (Accepted): 21.03.2023

Yayın Tarihi (Published): 25.03.2023

Öz: Bu araştırmanın amacı Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) aracılığıyla ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin Atatürk İlkelerine ilişkin bilişsel yapısını ve kavram yanlışlarını ortaya koymaktır. Araştırma, ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin bir önceki eğitim düzeyi olan ilköğretimden, Atatürk İlkelerine yönelik zihinlerinde hangi bilgi ve algıyla ortaöğretime geldiklerinin ve kalıcılık etkisinin ortaya konulması açısından önemlidir. Tarama Modeli kullanılan bu araştırmanın örneklemini, orta ölçekli bir il merkezindeki 4 farklı okul türünde öğrenim gören 299 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Atatürk İlkelerinin (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve İnkılapçılık) yer aldığı Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) kullanılmıştır. Uygulanan KİT'den elde edilen verilerle, anahtar kavram ve cevap kelimelerin yer aldığı bir frekans tablosu oluşturulmuştur. Bu frekans tablosundaki verilere göre de kavram ağları çizilmiştir. Elde edilen bulgularda katılımcı öğrencilerin 815 farklı cevap kelime kullandığı, frekans tablosunda Atatürk, halk, eşitlik, devlet, yenilik, adalet, özgürlük, demokrasi gibi cevap kelimelerin tekrar sayılarının nispeten yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada ayrıca "Atatürk ve Özgürlük" cevap kelimeleri güçlü bir çatı oluşturmuş; KN 70 ve üzerinde yapılan kavram ağında bütün anahtar kavramlar ortaya çıkmıştır. Atatürk İlkelerinin, bireylere kavratılmasının gerekliliği bir devlet politikası olarak görülmesine rağmen, temel eğitimi tamamlayan öğrencilerin kavram yanlışısına sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kavram, Bilişsel Yapı, Atatürk İlkeleri

&

Abstract: The aim of this research is to reveal the cognitive structure and misconceptions of 9th grade students about Atatürk's principles through the Word Association Test (WAT). The research is important in terms of revealing the knowledge and perception of the 9th grade students from the previous education level, primary education, in their minds about Atatürk's principles. The sample of this study, in which the Scanning Model was used, consists of 299 high school students studying in 4 different school types in a medium-sized city center. In the research, the Word Association Test (WAT), which includes Atatürk's Principles (republicanism, nationalism, populism, statism, secularism and revolutionism) was used as a data collection tool. With the data obtained with the applied WAT, a frequency table with key concepts and answer words was created. Concept networks were drawn according to the data in this frequency table. In the findings, it was seen that the participant students used 815 different answer words, and the number of repetitions of the answer words such as Atatürk, people, equality, state, innovation, justice, freedom, democracy in the frequency table was relatively high. In the study, the answer words "Atatürk and Freedom" formed a strong framework. All key concepts have emerged in the concept network of KN 70 and above. In the research, although the necessity of teaching Atatürk's principles to individuals is seen as a state policy, it has been observed that students who have completed basic education have misconceptions.

Keywords: Concept, Cognitive Structure, Principles of Atatürk

Atıf/Cite as: Aksoy, E. & Kılıç, F. (2023). Temel eğitimi tamamlayan öğrencilerin, Atatürk ilkelerine yönelik bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi (KİT) aracılığı ile belirlenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 300-325. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2023..-1213048>

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/pub/aibuefd>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

* Makale 1. yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Sorumlu Yazar: Erol Aksoy, Bolu Merkez 50. Yıl İzzet Baysal Ortaokulu, e-mail: erolaxoy@gmail.com , ORCID : <https://orcid.org/0000-0003-3850-6405>

² Doç. Dr. Fahri Kılıç, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, kilic_f@ibu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0882-5811>

1. GİRİŞ

Dünya ile birlikte ülkemizde de milli ve evrensel değerleri benimseyip, milli birlik ve beraberlik bilinci oluşan bir neslin yetişmesinde tarih dersi önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi, yıkılmak üzere olan bir devletin enkazından nasıl yeniden doğduğunu, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde Türk milletinin, gelişmiş medeniyetlerin seviyesine çıkması için nasıl uğraş verildiğini ve ülkemizin dünya devletleri arasındaki saygın yerine yeniden kavuşmasını açıklamaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018a). Millî bir tarih eğitimi bütün çağdaş ülkelerin geçmişteki ve şimdiki öncelikleri arasındadır. Ülkemizin tarihine anlam katan geçmiş deneyimlerine baktığımızda yapıma nedeni açık olan Milli Mücadele gerçeği; çağdaş uygarlığın bir gereği olarak hayata geçirilen inkılaplar, milli kimliğimizin ve çağdaşlaşmamızın biçimi olan Atatürkçü düşünce sistemi, geleceğimizin ana unsurlarını da şekillendirmektedir (Metin, 2006). Atatürkçü düşünce sisteminin ideolojik temeli kabul edilen Atatürk İlkeleri, Türkiye Cumhuriyetinin çağdaş uygarlık seviyesine çıkması ve varlığının devamını sağlayacak teminat olarak görülür (Kili, 1998). Dünya genelinde ilkelerin tamamı, Türk devrimi öncesinde ortaya çıkarak çeşitli uluslar tarafından uygulama alanlarına dahil edilmiştir. Sentez gücünü kullanan Atatürk ise, bu ilkeleri birleştirerek, bir ideolojinin, hatta devletin temeli kabul edilen bir yapıya dönüştürmüştür (Ertan, 2020). Türk milli eğitiminin genel amaçları arasında "Atatürk İnkılap ve İlkelerine bağlı yurttaşlar yetiştirmek" ifadesinin yer aldığı 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretimde Atatürkçülük konularının öğretimi için genel ve yasal çerçeve belirlenmiştir. Öğrencilerin, Atatürkçü bireyler olarak yetişmesi ve Atatürkçülüğü davranış haline getirmeleri amacıyla bütün derslerin, inkılap tarihi amaçlarını gerçekleştirmesine hizmet etmesi gerektiği anlayışı hakim olmuş ve 19 Kasım 1981 tarihli "Atatürk İnkılap ve İlkelerinin Öğretim Esasları" adlı yönerge yayımlanmıştır (MEB, 2000). Temel eğitimin kesintisiz sekiz yıla çıkarılmasından sonra; Atatürkçülük ile ilgili konuların sekiz yıllık bir eğitim sürecini kapsayacak şekilde bütünlüğü ve devamlılığı sağlaması amacıyla 1999'da Atatürkçülükle ilgili konular üzerine çalışma başlamış ve mevcut program yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede 1. Sınıftan 8. Sınıfa kadar 10 derse Atatürkçülük hedefleri konulmuştur (Ata, 2008).

Atatürk İlkeleri, bugün olduğu gibi gelecekte de Türk milletinin yol haritası olmaya devam edecektir. Cumhuriyetin ilk zamanlarından günümüze kadar bir devlet politikası olarak karşımıza çıkan Atatürk İlkeleri, ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim kurumlarında T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersleri adı altında öğrencilere verilmektedir (Palazoğlu, 1996). Bu eğitim kademelerinde T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi eğitimi alan bireylerin Atatürk İlkelerini benimseyen kişilik özelliklerine sahip olmaları beklenmekte, Atatürkçülük ve Atatürk İlkelerine ilişkin kazanımların istenilen düzeyde öğrencilere kazandırılmasında da öğretim kademelerine büyük görevler düşmektedir (Keçe, 2014). Temel eğitimin en önemli amaçlarından biri, bireyleri yaşamış olduğu topluma fayda sağlayan, sorumluluklarının farkında bir vatandaş olarak yetiştirmektir. İlköğretimde Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersleri ile Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı; çağdaş, laik ve demokratik değerleri özümleyen ve bunlara sahip çıkan bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Literatürde birçok amaç için kullanılan Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) bu çalışmada, 9. Sınıf ortaöğretim öğrencilerinin bilişsel yapılarını ortaya koyabilmek amacıyla uygulanmıştır. 9. Sınıf öğrencilerinin tercih edilme sebebi bir önceki eğitim düzeyi olan ilköğretimden Atatürk İlkelerine yönelik zihinlerinde hangi bilgi ve çağrışımlarla ortaöğretime geldiklerinin ortaya çıkarılması ve kalıcılık etkisinin ortaya konulması açısından önemlidir. Bu nedenle araştırma sonuçlarının program geliştirme ve eğitimde kalitenin iyileştirilmesi çalışmalarına katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

1.1. Araştırmanın amacı

Bu çalışmada ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin Atatürk İlkelerine ilişkin bilişsel yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) aracılığı ile ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Temel eğitim sürecini

tamamlayarak ortaöğretime gelen bu öğrencilerin, Atatürk İlkelerine ilişkin bilişsel yapılarındaki, kavramlar arası ilişkiyi ortaya çıkarmak ve bu ilişkideki olası kavram yanılgılarını tespit etmektir.

1.2. Araştırmanın önemi

Atatürk İlkeleri, Türk toplumunun ihtiyaçlarından ortaya çıkmış düşünceler sistemidir. Bu düşünceler sistemi Özgen'in (1997) ifadesiyle zamanla birbirini tamamlamış ve Atatürk İlkelerini oluşturarak Atatürkçülüğün bütünlük kazanmasını sağlamıştır. Kurtuluş Savaşı öncesinde oluşmaya başlayan bu ilkeler (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik, İnkılâpçılık) cumhuriyetin ilanı ile vücut bulmuş, zamanla şekillenerek 5 Şubat 1937'de Atatürk İlkeleri Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin güvencesi olarak Anayasadaki yerini almış ve halen korumaktadır (Özgen, 1997). Atatürk, ilke ve inkılapların Türk gençliğine aktarılmasının gerekliliğini *"Devrimlerin amacını kavramış olanların, onu her zaman korumaya güçleri yetecektir"* sözüyle ifade etmiştir. Dolayısı ile bu amaçları kavratacak olan da mevcut eğitim politikaları ve bunun uygulayıcılarıdır. Temel Eğitim sürecini tamamlayarak ortaöğretime devam eden öğrencilere yönelik Atatürk İlkeleri ile ilgili uygulanan bir Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) çalışması bulunmamaktadır. Bu bağlamda Atatürk İlkeleriyle ilgili, Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) kullanılarak yapılan çalışmalara bakıldığında; Er Tuna'nın (2018) Tarih ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarına, Elbay (2020) ile Akman ve Koçoğlu'nun (2016) 8. Sınıf öğrencilerine, Işıklı ve diğerlerinin (2011) sınıf öğretmen adaylarına, Bahar ve Kılıç'ın (2001) ise memur adaylarına uyguladıkları çalışmalar bulunmaktadır. Akman ve Koçoğlu (2016) ile Elbay'ın (2020) yapmış oldukları çalışmalarından farklı olarak daha büyük bir örneklem grubuna ulaşılmasının yanında bu araştırma, Atatürk İlkelerinin öğrenme süreci sonrasındaki durumu yansıtmış olması bakımından daha değerli ve önemlidir. Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) ile temel eğitim sürecini tamamlamış öğrencilerin bir üst kurum olan ortaöğretimdeki "Atatürk İlkeleri" ile ilgili bilişsel yapılarını ortaya koyması ve Atatürk İlkeleri kazanımlarının verildiği ortaokul sosyal bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin etkisinin ortaya çıkarılması ve öğretmenlerin öğretimlerini gözden geçirmelerine yardımcı olması, Milli Eğitim Bakanlığının hazırlayacağı Öğrenme Programlarını Değerlendirme Raporuna veri oluşturması açısından da önemlidir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Öğrencilerin Atatürk İlkelerine yönelik bilişsel yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) aracılığı ile belirlendiği bu çalışmada tarama modelinde betimsel bir araştırma yapılmıştır. Tarama modeli, mevcut durumun var olduğu haliyle betimlemeyi hedefleyen araştırma yaklaşımıdır (Gençoğlu, 2019). Tarama modelinin en büyük avantajı büyük örneklem gruplarından bizim yeni sonuçlar çıkarmamızı sağlamasıdır (Büyüköztürk vd., 2012).

2.2. Araştırmanın evreni ve örnekleme

Araştırma evrenini, 2020-2021 eğitim öğretim yılında eğitim öğretim gören ortaöğretim öğrencileri olup; örnekleme ise Batı Karadeniz Bölgesinde bulunan, orta ölçekli bir il merkezindeki farklı lise türlerinde 9. sınıfta eğitim gören; 142 erkek, 157 kız olmak üzere toplamda 299 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Çalışmada akademik seviyeleri farklı olan "Fen Lisesi"nden 74, "Anadolu Lisesi"nden 79, "İmam-Hatip Lisesi"nden 72 ve "Meslek Lisesi"nden 74 öğrencinin yer alması, çalışmada elde edilen verilerin cevaplarının daha geniş yelpazede olmasını sağlamıştır.

2.3. Veri toplama araçları ve süreci

Millî Eğitim Bakanlığının 2005 yılındaki müfredat değişikliği; eğitim programlarında öğrenci merkezli, yaşam temelli bir öğrenmenin eğitim hayatımızdaki yerini almasını sağlamıştır. Bu müfredat değişikliği ile birlikte alternatif ölçme değerlendirme teknikleri üzerinde daha fazla durularak, bunların uygulanması yönünde tavsiyelerde bulunulmuştur (MEB, 2005). Alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini, çoktan seçmeli testlerin de dahil olduğu geleneksel ölçme değerlendirme tekniklerinin dışındaki değerlendirme

türleri olarak ele alabiliriz (Bahar vd., 2012). Alternatif ölçme değerlendirme anlayışında aralarında anlam ilişkisi bulunmayan bilgi parçalarının değerlendirmesi yerine birbirine bağlı ve yapılanmış bir bilgi ağının değerlendirilmesi daha değerli bulunmaktadır (MEB, 2005). Eğitimciler ve araştırmacılar için mevcut bilgilerle birlikte farklı kavram ve bilgiler arasında kurulan ilişkiyi, bireylerin yeni öğrendikleri bilgileriyle mevcut bilgilerini ilişkilendirdikleri, kalıcı bir öğrenmenin olup olmadığını tespit etmeye yönelik ölçme teknikleri daha önemli olmaya başlamıştır.

İşte tam bu noktada Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) öğrencinin bilişsel yapısını, bu bilişsel yapıyı meydana getiren kavramlar arasındaki ilişkiyi, zihinde kurulmuş olan bilgi ağını gözlemlenmesini sağlayan, uzun süreli bellekteki kavramlar arası bağlantının yeterince kurulup kurulmadığını ya da kurulan bağın anlamlılığının tespit edilebilmesini sağlayan alternatif ölçme değerlendirme tekniğidir (Bahar vd., 1999; Bahar & Hansell, 2000; Bahar & Özatlı, 2003; Johnstone & Moynihan, 1985; Özatlı & Bahar, 2010). Kelime İlişkilendirme Testinde, öğrencilerin sahip olduğu ön bilgiler ve bu bilgilerle şekillenmiş kavramlar arasındaki ilişkilerin tespiti uygulanacak olan yöntemi daha önemli hale getirmektedir (Hewson & Hewson, 1983, aktaran Tavukçuoğlu, 2018). İlişkisel deney olarak da bilinen kelime çağrışımı; öğrenci seviyesine göre öncesinde belirlenen süre içerisinde, yanıtlayana bir kelime listesinin verildiği ve her kelimeyi aklına gelen ilk kelimeyle yanıtlaması gereken bir testtir (Davidov, 1983, aktaran Kostova & Radoynovska, 2008). Kelime İlişkilendirme Testiyle bireylerin, uzun süreli belleğinden faydalanarak bir kavram etrafında kelime daracığını nasıl kategorize ettiklerini anlayarak, bireylerin bir uyarıcı terimle ilişkilendirdiği en tipik terimleri ortaya çıkarıp kurulan bağın yeterliliği ya da doğruluğu tespit edilmiş olur (Spiteri, 2013). Anahtar kavramların alt alta yazıldığı Kelime İlişkilendirme testlerinde anahtar kavramlardan 1.si ile karşılaşan katılımcı ona en yakın cevap kelimeyi verir. Katılımcı aynı anahtar kavram ile 2.kez uyarıldığında 2. uzaklıkta, 3. uyarıcı ile karşılaştığında ondan biraz daha uzakta olan cevap kelimeyi kullanmaktadır. Böylelikle anahtar kavram etrafındaki örüntü yakından uzağa doğru ortaya konulmaktadır (Bahar vd., 1999; Bahar & Hansell, 2000; Bahar & Özatlı, 2003).

Kelime İlişkilendirme Testi'nin (KİT) veri toplama aracı olarak kullanıldığı bu çalışmada Atatürk İlkelerini oluşturan 6 anahtar kavram (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve İnkılapçılık) hazırlanan Google Form aracılığı ile çevrimiçi ders esnasında uygulanmıştır. Uygulama öncesi katılımcı öğrencilere bilgilendirme yapıp örnekler gösterilmiştir. Çevrimiçi formun her bir sayfasında Atatürk İlkelerine ilişkin her bir ilke alt alta gelecek şekilde 10 kez yazılmıştır. Öğrenci tarafından her bir uyarıcı kelimenin karşısına çağrışım yapan kelimeyi cevap olarak yazması istenmiştir. Katılımcı öğrenciler hazır olduklarında her bir kavram için 30 saniye süre verilerek etkinlik uygulanmıştır. Hazırlanan Kelime İlişkilendirme Testine ilişkin bir anahtar kavram örneği aşağıdaki gibidir.

Cumhuriyetçilik.....

Cumhuriyetçilik.....

Cumhuriyetçilik.....

Cumhuriyetçilik.....

Cumhuriyetçilik.....

2.4. Verilerin analizi

Bu çalışmada Kelime İlişkilendirme Testine katılımcıların verdiği cevaplar ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Anahtar kavramlar için kullanılan cevap kelimelerin kullanım sayısı, anahtar kavramlar ilk başta yer alacak şekilde, alfabetik sıraya göre frekans tablosunda gösterilmiştir. Ayrıca en fazla tekrar edilen kelimelere dikkat edilerek buna uygun kavram ağı oluşturulmuştur (Bahar vd., 1999). Kavram ağının oluşturulmasında Bahar ve diğerleri (1999) tarafından ortaya konulan kesme noktası (KN) tekniği kullanılarak bilişsel yapıdaki kavramlar arası ilişkinin daha net görülmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada KN10 ve yukarısı ele alınmış, KN 10 altında kalan cevap kelimeler kavram ağına dahil edilmemiştir. Kesme

noktası (KN) tekniği kullanılarak oluşturulan kavram ağında her bir kesme noktası aralığının ifade edildiği renkler aşağıda belirtilmiştir. KN 150 ve üzeri yeşil renk, KN 100 - 149 arası mor renk, KN 70-99 arası mavi renk, KN 40-69 arası siyah renk, KN 20-39 arası kahverengi renk ve KN 10-19 arası kırmızı renk ile ifade edilmiştir.

2.5. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

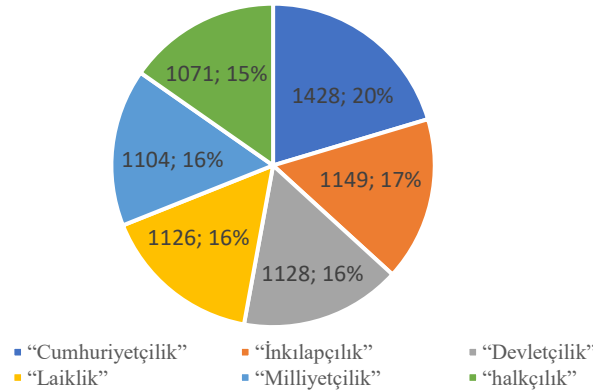
Etik değerlendirme kararının tarihi: 01/03/2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2021/57

3. BULGULAR

Farklı akademik düzeydeki liselerde bulunan 310 öğrenciye uygulanan Kelime İlişkilendirme Testine alınan yanıtlardan 11 öğrencinin yanıtı süreçle ilgili olmadığından ancak 299 kişinin yanıtı değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Anahtar kavramlara verilen cevaplar ve frekansları ek-1’de verilmiştir.

Atatürk İlkelerini oluşturan 6 anahtar kavram için 7006 cevap kelime alınmıştır. Bütün lise türlerinde toplam 815 farklı cevap kavrama ulaşılmıştır. En fazla cevap 1428 cevap sayısı ile “Cumhuriyetçilik” anahtar kavramı olurken en az cevap kelime sayısı 1071 ile “Halkçılık” için kullanılmıştır. Çalışmada en çok tekrar edilen kelime 436 (%6.2) ile “Atatürk” cevabı olmuştur. Bütün anahtar kavramlar birbiri ile ilişkilendirilmiştir.

Şekil 1. Anahtar kavramlara üretilen toplam cevap sayıları

Anahtar kavramlara verilen cevapların lise türüne göre verilen cevap sayıları karşılaştırıldığında Tablo 2’de görüldüğü gibi “Meslek Lisesi”nin “Cumhuriyetçilik” ilkesine en fazla yanıtı (f:52) verdiği görülürken sırasıyla “Fen Lisesi” (f:50), “Anadolu Lisesi” (f:37) ve “İmam Hatip Lisesi”nin (f:34) olduğu görülmüştür. Milliyetçilik ilkesine verilen yanıtlar sıralandığında “Fen Lisesi” (f:29), “İmam Hatip Lisesi” (f:25), “Meslek Lisesi” (f:23) ve Anadolu Lisesi (f:20) şeklindedir. Halkçılık ilkesine verilen yanıtlar sıralandığında “Fen Lisesi” (f:42), Anadolu Lisesi (f:38) “İmam Hatip Lisesi” (f:31) ve “Meslek Lisesi” (f:31) ise eşit yanıtlar vermiştir. Devletçilik ilkesine verilen yanıtlar sıralandığında “Fen Lisesi” (f:42), Anadolu Lisesi (f:36) “İmam Hatip Lisesi” (f:24) ve “Meslek Lisesi” (f:19) şeklindedir. Laiklik ilkesine verilen yanıtların birbirine çok yakın olduğu görülmüştür. Sıralandığında ise “Fen Lisesi” (f:33), Anadolu Lisesi (f:32) ve “İmam Hatip

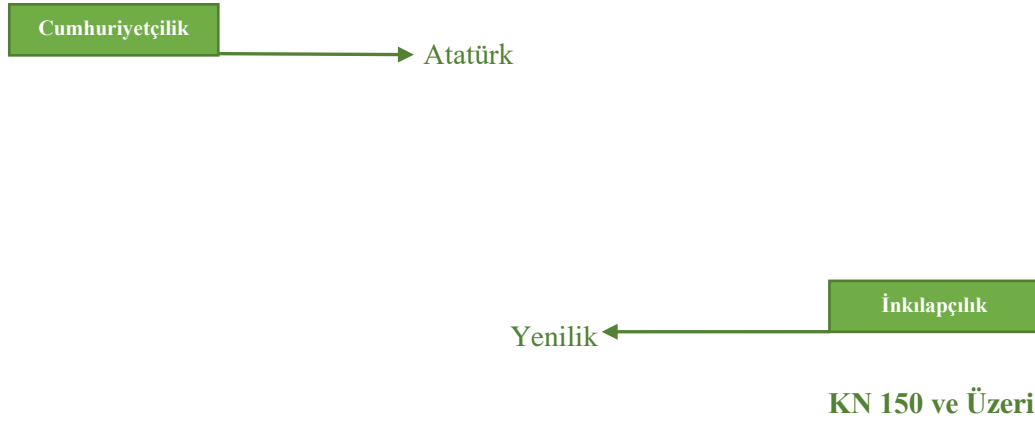
Lisesi" (f:32) eşit olduğu, "Meslek Lisesi" (f:30) şeklinde olduğu görülmektedir. Son olarak İnkılapçılık ilkesinde en fazla yanıtın "Fen Lisesi" (f:66), Anadolu Lisesi (f:40) ve "İmam Hatip Lisesi" (f:25) ve "Meslek Lisesi"nin (f:24) şeklindedir. Çalışmada toplamda 815 farklı yanıt kullanılmıştır. Görüldüğü üzere sadece verilen yanıt sayılarına bakarak kavram bilgi düzeyi sıralamak yanlış olur. Cumhuriyetçilik ilkesi hariç bütün ilkelere en fazla farklı yanıtın Fen Lisesi öğrencileri tarafından verildiğini görebiliriz.

Tablo 2.

Anahtar Kavramlara Lise Türüne Göre En Çok Verilen Farklı Cevap Sayıları

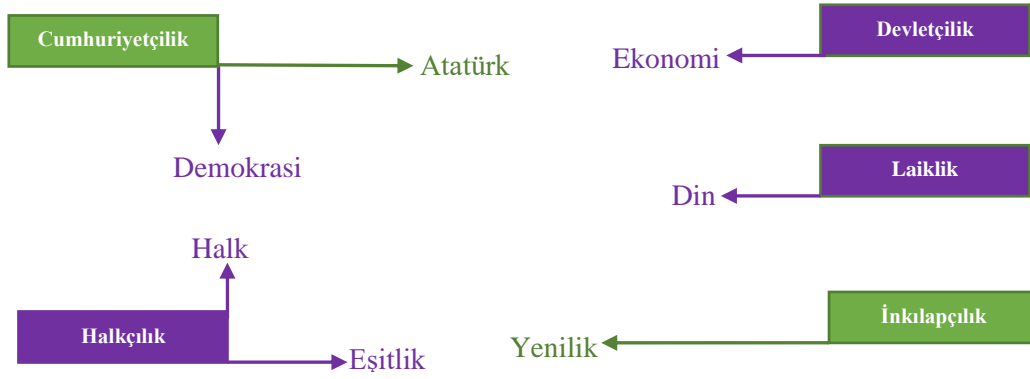
Okul Türü	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
Fen Lisesi	50	29	42	42	33	66	262
Anadolu Lisesi	37	20	38	36	32	40	203
İmam Hatip Lisesi	34	25	31	24	32	25	171
Meslek Lisesi	52	23	31	19	30	24	179
Genel Sonuç	173	97	142	121	127	155	815

Çalışmaya katılan okul türlerinin hepsinin Cumhuriyetçilik ilkesi için ortak yanıtı "Atatürk" olmuştur. Bu lise türlerinden sadece "Anadolu Lisesi"nin, "Atatürk" ve "Demokrasi" için verdikleri yanıt sayıları aynı olmuştur. Laiklik ilkesine bütün okul türleri en çok "Din" yanıtını vererek kavram yanılığını yaşadıklarını ortaya koymuşlardır. İnkılapçılık ilkesine yine bütün okul türleri "Yenilik" yanıtını vererek anlamlı ve doğru bir ilişkilendirme yapmışlardır.

Şekil 2. Kesme noktası 150 ve üzeri için oluşturulan kavram ağı

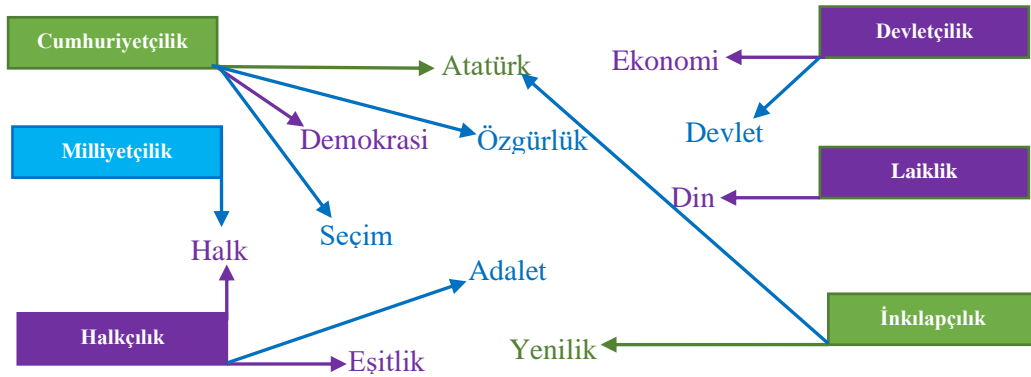
Kesme noktası 150 ve üzeri arasındaki cevap kavramlardan oluşan kavram ağı incelendiğinde, anahtar kavramları oluşturan Atatürk İlkelerinden "Cumhuriyetçilik" anahtar kavramı ile "Atatürk" cevap kelimesi "173" defa tekrar edilerek ilişkilendirilirken, "İnkılapçılık" anahtar kavramı ile "Yenilik" cevap kelimesi "162" defa tekrar edilerek ilişkilendirilmiştir. Bu aralıkta ortaya çıkan cevap kelimeler henüz birbirinden kopuk ve aralarındaki ilişki zayıftır.

KN 100 ve 149 Arası

Şekil 3. Kesme noktası 100-149 arası için oluşturulan kavram ağı

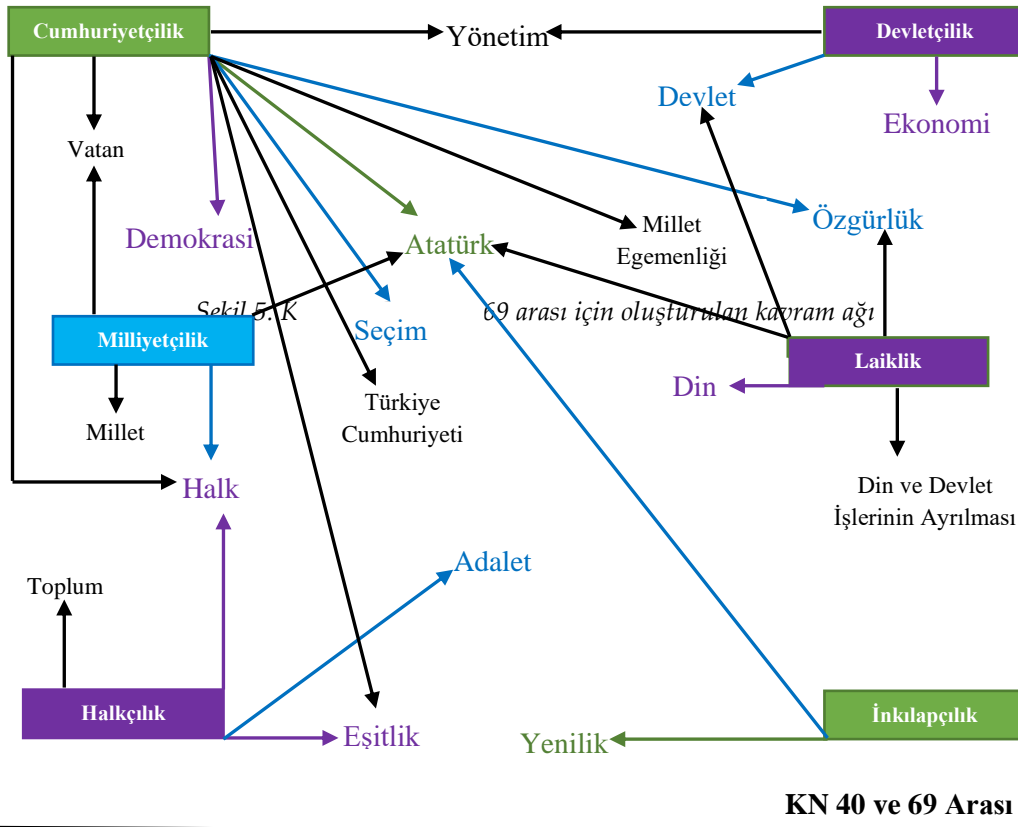
Kesme noktası 100-149 arasındaki cevap kavramlardan oluşan kavram ağı incelendiğinde, anahtar kavramları oluşturan Atatürk İlkelerinden Laiklik anahtar kavramı ile “Din” cevap kelimesi “133” defa tekrar edilerek, “Halkçılık” anahtar kavramı ile “Halk” cevap kelimesi “120” ve “Eşitlik” cevap kelimesi “111” defa tekrar edilerek, “Devletçilik” anahtar kavramı ile Ekonomi cevap kelimesi “116” defa tekrar edilerek, “Cumhuriyetçilik” anahtar kavramı ile “Demokrasi” cevap kelimesi “108” defa tekrar edilerek ilişkilendirilmiştir. Henüz bütün anahtar kavramlar ortaya çıkmamakla birlikte anahtar kavramlar arasında bir ilişki ortaya çıkmamıştır.

KN 70 ve 99 Arası

Şekil 4. Kesme noktası 70-99 arası için oluşturulan kavram ağı

Kesme noktası 70-99 arasındaki cevap kavramlardan oluşan kavram ağı incelendiğinde, anahtar kavramları oluşturan Atatürk İlkelerinden, “Milliyetçilik” ilkesinin “Halk” cevap kelimesi ile “73” kez ilişkilendirilmesi ile 6 anahtar kavramın tamamlandığı görülmüştür. Cumhuriyetçilik anahtar kavramı “Seçim” (f:87) ve “Özgürlük” (f:72) cevap kelimesi, “Halkçılık” anahtar kavramı “Adalet” (f:79) cevap kelimesi, “Devletçilik” anahtar kavramı “Devlet” (f:87) cevap kelimesi ve son olarak da “İnkılapçılık” ilkesi “Atatürk” (f:82) cevap kelimesi ile ilişkilendirilmiştir. Laiklik anahtar kavramının bu kısımda belirtilen kesme noktası içerisinde yer alan cevap kelimeler ile eşleşmediği görülmüştür. Bu aralıkta ilk defa sayıca az olsa da kavramlar arası ilişki ortaya çıkmıştır. “Halk” cevap kelimesi hem “Milliyetçilik” hem de “Halkçılık” Anahtar kavramları için ortak cevap olmuştur. Aynı şekilde “Atatürk” cevap kelimesinde hem “İnkılapçılık” hem de “Cumhuriyetçilik” anahtar kavramları için cevap olmuştur. Şekil 4’e bakarak katılımcıların zihninde Atatürk İlkelerini oluşturan kavramların birbirinden kopuk ve ilişkisiz olduğu görülmektedir.

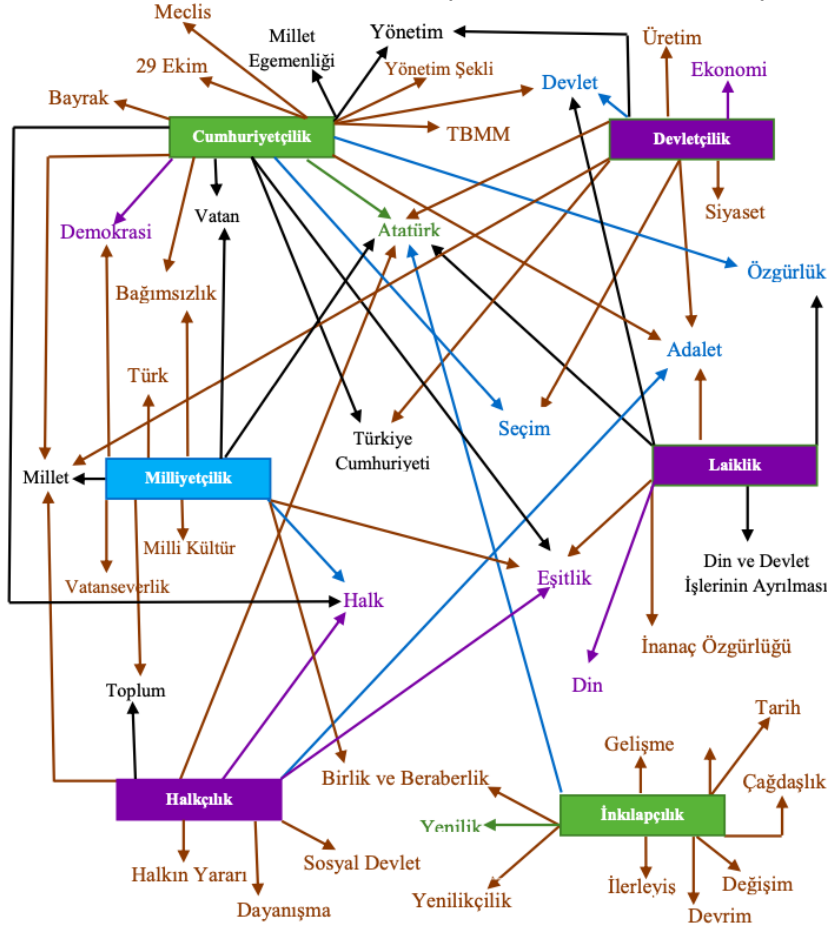

Kesme noktası 40-69 arasındaki cevap kavramlardan oluşan kavram ağı incelendiğinde, anahtar kavramlardan "Cumhuriyetçilik İlkesi" en fazla farklı cevap kelimesi ile ilişkilendirilen kavram olurken "İnkılapçılık" ilkesi için verilen cevap kelimesi yoktur. Bu kesme noktası aralığında "Yönetim" (f:44/49), "Vatan" (f:44/51), "Millet Egemenliği" (f:43) "Toplum" (f:48), "Din ve Devlet İşlerinin Ayrılması" (f:56), "Millet" (f:69), "Türkiye cumhuriyeti" (f:49) yeni cevap kelimeleri ortaya çıkmıştır. Yine bu aralıkta Cumhuriyetçilik ve Devletçilik anahtar kavramları "Yönetim" cevap kelimesi ile eşleşirken Cumhuriyetçilik ve Milliyetçilik anahtar kavramları "Vatan" cevap kelimesi ile eşleşmiştir. Atatürk cevap kelimesi "Halkçılık" ve "Devletçilik" anahtar kavramları haricindeki diğer anahtar kavramlarla eşleşerek çatı kavram olmuştur. Anahtar kavramlarla ilişkilendirdikleri cevap kelimelerin doğru ve anlamlı kavramlar olduğu görülmüştür.

Kesme noktası 20-39 arasındaki cevap kavramlardan oluşan kavram ağı incelendiğinde anahtar kavramlar için verilen cevap çeşidi sayısında ve anahtar kavramlar arasındaki ilişkide artış olduğu görülmüştür. Bu kesme noktası aralığında Cumhuriyetçilik anahtar kavramına karşılık "Adalet" (f:39), "Bayrak" (f:32), "Millet" (f:27), "Devlet" (f:26), "Tbmm" (f:26), "Meclis" (f:26), "Yönetim Şekli" (f:26), "Bağımsızlık" (f:24) ve "29 Ekim" (f:21) cevap kelimeleri kullanılmıştır. "Bayrak" ve "Millet" cevap kelimelerinin Cumhuriyetçilik anahtar kavramına göre Milliyetçilik anahtar kavramıyla daha yakın ilişkide olmasına rağmen Cumhuriyetçilik anahtar kavramına da cevap olarak kullandıkları görülmüştür. Milliyetçilik anahtar kavramı için "Birlik ve Beraberlik" (f:37), "Toplum" (f:28), "Vatanseverlik" (f:28), "Bağımsızlık" (f:26), "Türk" (f:26), "Eşitlik" (f:22) ve "Milli Kültür" (f:20) cevap kelimeleri verilmiştir. Kullanılan cevap kelimelerin anahtar kavram ile ilişkili olduğu görülmüştür. Atatürk İlkeleri bağlamında Program yapıcı ve uygulayıcılarının daha öndeki kesme noktasında görmeyi arzu ettikleri model kavram ağını yansıttığını söyleyebiliriz. Halkçılık anahtar kavramına karşılık "Atatürk" (f:30), "Dayanışma" (f:30), "Demokrasi" (f:29), "Millet" (f:27), "Halkın Yararı" (f:25) "Sosyal Devlet" (f:20), cevap kelimeleri verilmiştir. Halkçılık

anahtar kavramı için 100-149 kesme noktası aralığında karşımıza çıkan “Eşitlik” cevap kelimesi bu kısımda “Milliyetçilik” ve “Laiklik” ile de ilişkilendirilmesiyle çatı kavrama dönüşmeye başlamıştır.

KN 20 ve 39 Arası

Şekil 6. Kesme noktası 20-39 arası için oluşturulan kavram ağı

Devletçilik anahtar kavramı için “Atatürk” (f:37), “Siyaset” (f:34), “Seçim” (f:29), “Adalet” (f:25), “Türkiye Cumhuriyeti” (f:21) “Millet” (f:20), cevap kelimeleri verilmiştir. Devletçilik anahtar kavramına verilen cevap kelimelerinin anahtar kavramla olan ilişkisinin zayıf olduğu ve kavram yanlısı görülmektedir. Laiklik anahtar kavramı için “Eşitlik” (f:38), “İnanç özgürlüğü” (f:34), “Adalet”(f:20), cevap kelimeleri verilmiştir. Bu kısımda cevap çeşidi sayısı en az olan anahtar kavram olmuştur. İnkılapçılık anahtar kavramı için “Çağdaşlık” (f:39), “Tarih” (f:38), “Ders” (f:34), “Devrim” (f:33), “Değişim” (f:32), “Gelişme” (f:30), “İlerleyiş” (f:28), “Yenilikçilik” (f:26), cevap kelimeleri verilmiştir. Bu anahtar kavrama verdikleri “Tarih” ve “Ders” cevap kelimeleri öğrencilerin İnkılapçılık anahtar kavramını ortaokul 8. Sınıfta gördükleri T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi ile ilişkilendirdiklerini göstermektedir. Atatürk cevap kelimesi en güçlü çatı kavram olarak karşımıza çıkarken “Eşitlik”, “Millet”, “Halk”, “Devlet” ve “Adalet” cevap kelimeleri çoklu ilişkilendirmenin olduğu diğer cevap kelimeleridir. Bu kesme noktası aralığında Atatürk cevap kelimesinin “Devletçilik” ve Halkçılık anahtar kavramları için de kullanılması Atatürk kelimesinin anahtar kavramlarla ilişkilendirilen en kuvvetli kelime olmasını sağlamıştır. Bu kesme aralığında “Atatürk” cevap kelimesi bütün anahtar kavramlarla ilişkilendirilen tek cevap kelimesi olmuştur. Yine bu kesme noktası aralığında en az cevap çeşidine sahip anahtar kavramın “Laiklik” ilkesi olduğu görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin bu anahtar kavram hakkında daha az bilgi ve fikir birikimine sahip oldukları söylenebilir. Kesme noktası 10-19 arasındaki cevap kavramlara bakıldığında

anahtar kavramlar için verilen cevap çeşidi sayısında ve anahtar kavramlar arasındaki ilişkide artış olduğu görülmüştür. Kesme noktası 9 ve altında kalan cevap kelimelerin ise kopuk ve ilgisiz olduğu görülmüştür. Cumhuriyetçilik ve milliyetçilik anahtar kavramları için "Atatürk İlkeleri" bu kesme noktasında ortak cevap kelimesi olmuştur. Yine bu kesme noktasında ortaya çıkan Cumhuriyet cevap kelimesi "Laiklik" ve "Cumhuriyetçilik" için ortak cevap olurken; "Siyasi Parti", "Cumhurbaşkanı" ve "Recep Tayyip Erdoğan" cevap kelimeleri "Cumhuriyetçilik" ve "Devletçilik" anahtar kavramları için ortak cevap olarak verilmiştir. Kavram haritasının incelendiğinde "Atatürk", "Halk", "Eşitlik", "Adalet", "Siyaset" ve "Türkiye Cumhuriyeti" cevap kelimeleri Atatürk İlkelerini oluşturan anahtar kavramları kendi aralarında bağlayarak çatı oluşturduğu görülmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada temel eğitim sürecini tamamlamış öğrencilerin bir üst kurum olan ortaöğretimdeki "Atatürk İlkeleri" ile ilgili bilişsel yapılarının ortaya konulması ve Atatürk İlkeleri kazanımlarının verildiği ilköğretim sosyal bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin etkisinin belirlenmesi, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerini gözden geçirmelerine yardımcı olması amaçlanmıştır. Kelime İlişkilendirme Testinin uygulandığı bu çalışmada Atatürk İlkeleri anahtar kavramlar olarak verilmiştir. Çevrimiçi derslere katılım sağlanarak Google form üzerinden online olarak her bir anahtar kavram için 30 saniyelik süre verilerek uygulanmıştır. Uygulanan Kelime İlişkilendirme Testinde anahtar kavramlarla ilişkilendirilen kelimelerin sayısına ve birbiriyle ilişkilendirme durumuna bakılarak değerlendirme yapılmıştır. Bahar ve Hansell (2000) ifade ettikleri gibi bir anahtar kavrama ilişkilendirilen cevap kelimelerin sayısı ve niteliği arttıkça anahtar kavrama yüklediği anlam da artmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Atatürk İlkelerini oluşturan 6 anahtar kavram için verilen farklı cevap sayılarını incelediğimizde; Cumhuriyetçilik için 173, Milliyetçilik için 97, Halkçılık için 142, Devletçilik için 121, Laiklik için 127, İnkılapçılık için 155 toplamda ise 815 farklı cevabın kullanıldığı görülmüştür.

Öğrenciler tarafından en çok farklı kelime ilişkilendirilen Atatürk İlkesinin "Cumhuriyetçilik" olduğu görülürken en az farklı cevap ilişkilendirmesinin "Milliyetçilik" ile yapıldığı görülmektedir. Verilen bu cevap kelimelerin hepsinin doğru ve anlamlı olduğu söylenemez. Bu durum sadece öğrencilerin farklı kelimeleri türetebilecek yetenekleriyle ilgili olabilir. Çünkü türetilen farklı kelime sayısı en az olan anahtar kavram "Milliyetçilik" ilkesi iken, en az cevap sayısı "Halkçılık" ilkesi olmuştur. Yine en fazla ortak cevap kelimeye sahip ilke de Cumhuriyetçilik ilkesidir. Ortaöğretim öğrencilerinin zihinsel yapılarında cumhuriyetçilik ilkesinin en fazla farklı yanıt ve cevap sayısına sahip olduğunu göstermektedir. Cumhuriyetçilik ilkesinin diğer ilkelere göre daha güçlü anlamlandırıldığı söylemek mümkündür. Verilen cevaplara nicelik açısından bakıldığında Atatürk İlkelerini oluşturan 6 anahtar kavram için 7006 cevap kelime alınmıştır. En fazla cevap 1428 cevap sayısı ile "Cumhuriyetçilik" anahtar kavramı olurken en az cevap kelime sayısı 1071 ile "Halkçılık" için kullanılmıştır. Çalışmada en çok tekrar edilen kelime 436 (%6.2) ile "Atatürk" cevabı olmuştur. Atatürk İlkelerinin, Atatürk tarafından uygulamaya konulması en çok tekrar edilen cevap kelime olmasında önemli paya sahiptir. En fazla farklı cevap kelime sayısı 10-19 kesme noktası aralığında olmasına rağmen en az tekrar eden cevap kavramlar bu aralıkta yer almaktadır. En çok tekrarlanan kelimelerin Atatürk'ten sonra sırasıyla "Halk" (%3.9), "Eşitlik" (%3.5), "Devlet" (%2.9), "Yenilik" (%2.9), "Adalet" (%2.5), "Özgürlük" (%2.4), "Demokrasi" (%2.4), "Millet" (%2.2), "Din" (%2.0) ve "Seçim" (%2.0) cevap kelimeleri olmuştur. Tekrar sayısı fazla olan bu kelimelerin hepsi de Atatürk İlkeleri ile yakından ilgilidir. Birbirini tamamlayan ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koyan bu cevap kelimelerin öğrencilerin bilişsel yapısında yer alması Atatürk İlkelerinin büyük oranda doğru anlamlar taşıyan kelimeler ile ilişkilendirildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Atatürk İlkeleri, anahtar kavramlarının her biri bir bütünü oluşturup, birbirini tamamlayacak şekilde aralarında doğrudan ilişkilidir. Bu çalışmada Atatürk İlkeleri anahtar kavramları birbiri ile doğrudan ilişkilendirildikleri de görülmüştür. Fakat bu ilişkilendirmedeki maksimum frekans 7 olmuştur. Bu

ilişkilendirme çok düşük sayıda da olsa öğrenciler Atatürk İlkeleri arasındaki bu sıkı bağı görüp ilişkilendirmişlerdir.

Tablo 3.*Anahtar Kavramların Kendi Aralarında Doğrudan İlişkilendirilmesi*

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam F
Cumhuriyetçilik		1	2	1	2	6	12
Milliyetçilik	5		4	4	2	6	21
Halkçılık	4	7		4	2	7	24
Devletçilik	2	1	2	1	2	7	15
Laiklik	3	2	1	3	4	7	20
İnkılapçılık			2	1	2		5

Benzer çalışmalardaki sonuçlara baktığımızda; Elbay'ın (2020) 8.sınıf öğrencileriyle yaptığı çalışmada, “Cumhuriyetçilik”, “Halkçılık”, “Milliyetçilik” ve “Laiklik” ilkelerinin kendi aralarında doğrudan ilişkilendirildikleri dolayısıyla öğrencilerin bilişsel yapılarında Atatürk İlkelerinin büyük oranda anlaşıldığını göstermektedir. Er Tuna'nın (2018) tarih ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmada, öğretmen adayları, “Halkçılık” ile “Cumhuriyetçilik” haricinde diğer ilkeleri birbirleriyle doğrudan ilişkilendiremedikleri görülmüştür. Bu durum katılımcıların Atatürk İlkelerini oluşturan oluşturan esasların tam anlamıyla anlaşılmadığını eksiklikler olduğunu göstermektedir. Işıklı ve diğerlerinin (2011) öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmada ise “Cumhuriyetçilik”, “Milliyetçilik”, “Halkçılık”, “Devletçilik” ve “Laiklik” kavramlarının birbirleriyle ilişkilendirildikleri ve katılımcıların zihinlerinde bütüncül bir yapı oluşturdukları dolayısıyla Atatürk İlkelerinin katılımcılar tarafından büyük oranda anlaşıldığı görülmüştür.

Tablo 4.*Çatı Niteliğindeki Kavramların Alan Çalışmasındaki Dağılımı*

	Bu çalışmada	Elbay (2020)	Er Tuna (2018)	Akman ve Koçoğlu (2016)	Işıklı vd. (2011)	Bahar ve Kılıç (2001)
Atatürk	x		x	x	x	x
Özgürlük	x	x	x	x	x	x
Halk	x		x		x	-
Millet	x		x		x	x
Yönetim	x		x		x	x
Demokrasi			x	x		x
Eşitlik	x	x	x			
Adalet	x				x	
Birlik ve Beraberlik	x				x	
Devlet			x			x
Toplum					x	x

Bu çalışmaya katılım gösteren ortaöğretim öğrencilerinin cevap kavram olarak anahtar kavramlarla ilişkilendirdikleri çatı niteliğindeki kavramlar “Atatürk, eşitlik, halk, adalet, Türkiye Cumhuriyeti, siyaset, özgürlük, millet, seçim, yönetim, yenilik, birlik ve beraberlik” şeklindedir. Ortaya çıkan bu sonuç Bahar ve Kılıç (2001), Işıklı ve diğerlerinin (2011), Akman ve Koçoğlu (2016) ve Er Tuna (2018) çalışmalarında ortaya çıkan çatı kavramların birçoğu ile benzerlik göstermektedir. Anahtar kavramları birbirine bağlayan cevap kelimeler nicelik olarak ne kadar fazla ve çoklu ilişki içinde ise anahtar kavramlar birbirleriyle o kadar güçlü bir bağ kurmuş demektir. Çatı olarak ilişkilendirilen cevap kelimelere bakıldığında, anahtar kavramları ilk çağrıştıran kelimeler olduğu görülür. Alanda yapılan çalışmaların neredeyse tamamında “Atatürk” ve “Özgürlük” cevap kelimeleri doğru ve anlamlı, ortak güçlü çatı kavramlar olarak ortaya çıkmıştır. Diğer çalışmaların çoğunda olduğu gibi bu çalışmada da çatı niteliğinde birçok cevap kelime ortaya çıkmış ve anahtar kavramlar çoklu ilişkilendirmeler ile birbirine bağlanmıştır. Bu durum Atatürk ilkeleri arasındaki güçlü ilişkiyi de ortaya koymuştur.

Atatürk İlkeleri arasında Cumhuriyetçilik ilkesi, en fazla ortak cevap kelimesine sahip olup diğer ilkelerle toplamda 54 ortak cevap kelime ile ilişkilendirilmiştir. En az ortak cevabı olan Atatürk İlkesi ise 17 ortak cevap ile inkılapçılıktır. Elbay, (2020) ile Işıklı ve diğerlerinin (2011) çalışmasında olduğu gibi bu çalışmada

da İnkılapçılık ilkesi diğer ilkelere oranla ilişkisi daha azdır ve bilişsel yapıdan kopuk şekilde öğrencilerin zihinlerinde yer aldığı görülmektedir. Farklı anahtar kavramlar ile ilişkilendirecekleri ortak kelime türetememeleri ve anahtar kavramlar arasında ilişki kuramamaları öğrencilerin eksik bilgiye sahip olmasından kaynaklıdır. Bunların yanında bütüncü ilkelerin (yenilik, çağdaşlık, birlik ve beraberlik, özgürlük) çok olmasa da temel ilkelerle ilişkilendirilmiş olması Atatürk İlkelerinin katılımcı öğrenciler tarafından bir bütün olarak algılandığının göstergesidir.

Tablo 5.

Anahtar Kavramların Ortak Cevap Kelimelerle İlişkilendirilme Sayısı.

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık
Cumhuriyetçilik		14	13	14	9	4
Milliyetçilik	14		11	8	6	2
Halkçılık	13	11		10	6	3
Devletçilik	14	8	10		6	3
Laiklik	9	6	6	6		5
İnkılapçılık	4	2	3	3	5	
Toplam	54	41	43	41	32	17

Bu çalışmada anahtar kavramlara verilen çok sayıda cevap kelimenin anlamlı ve doğru olarak ilişkilendirilmesi yanında, 10 ve 19 kesme noktası aralığında farklı cevap sayısında artışın gözlemlendiği ve bazı anahtar kavramlara ilişkin yanlış kelime ilişkilendirmeleri yapıldığı görülmüştür. Bu ilişkilendirme yanlışları ve değerlendirilmesi şu şekildedir. Cumhuriyetçilik ilkesi için "Recep Tayyip Erdoğan" (f 13) ve "Savaş" (f 10) cevaplarının verildiği görülmektedir. Millet egemenliği ve milli iradeyi esas olarak kabul eden cumhuriyetçilik ilkesinin rejim olarak ifadesi cumhuriyettir. Öğrencilerin "Recep Tayyip Erdoğan" cevap kelimesini veriyor olması bu çalışmanın yapıldığı dönemde ülkemizdeki cumhuriyet rejiminin temsil makamında bulunuyor olmasından kaynaklıdır. Eğer ki öğrencilerin verdiği bu cevap siyaseten ise bir kavram yanlışlığı söz konusudur. Yine bu aralıkta Cumhuriyetçilik ilkesi ile ilişkilendirilen "savaş" cevap kelimesi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh" sözü düşünüldüğünde hatalı bir ilişkilendirme olduğu görülmektedir. Eğer ki kurtuluş savaşı düşünülerek verilmiş bir cevap ise her savaşın sonu cumhuriyet rejimi olduğu yanlışlığına sahip oldukları görülür. Milliyetçilik ilkesi için "Türkçülük" (f 17) ve "İrkçılık" (f 13) cevap kelimelerinin yanlış kullanıldığı görülmektedir. Çelebi, (2007) de ifade ettiği gibi Atatürk, Türk milletini ırk esasına dayandırmadığını "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına Türk milleti denir." şeklinde ifade etmiştir. Yine Özgen'in, (1997) de belirttiği gibi kaynağında emperyalist devletlere karşı verilen bağımsızlık mücadelesi olan Atatürk milliyetçiliği, ülke gerçeklerine ve bağımsızlık ilkesine dayanmaktadır. Başlatılan bu bağımsızlık mücadelesi aynı zamanda millet olma savaşıdır. Görüldüğü gibi "Türkçülük" ve "İrkçılık" cevap kelimelerini kullanan öğrenciler kavram yanlışlığı içerisinde. Aynı kavram yanlışlığı Işıklı ve diğerlerinin (2011) çalışmasında da ortaya çıkmış, öğretmen adaylarının Milliyetçilik ilkesi için ırkçılık cevap kelimesini kullandıkları görülmüştür. Yaptıkları uygulamalarda benzer kavram yanlışlarıyla karşılaşan eğitimciler hazırlayacakları kavram değişim metinleriyle bu yanlışları düzeltme çabası içerisine girmelidirler. Çünkü bu durum Akman ve Koçoğlu (2016) ile Işıklı ve diğerlerinin (2011) çalışmasında da görüldüğü üzere doğru bilinen yanlış olarak devam etmektedir. Devletçilik ilkesi daha çok ekonomik ve yatırım anlamı taşımasına rağmen "Cumhurbaşkanı" (f17) ve "Recep Tayyip Erdoğan" (f10) cevap kelimeleri ile de ilişkilendirilmiştir. Cumhuriyetçilik ilkesi ile de ilişkilendirilen bu iki cevap kelimesi, Cumhuriyetçilik için kısmen anlamlı olsa da Devletçilik ilkesi için kullanılması öğrencilerde kavram yanlışlığının olduğunu ortaya koymuştur. Işıklı ve diğerlerinin (2011) çalışmasında da Devletçilik ilkesi yönetim şekliyle ilişkilendirilmiş ve öğretmen adaylarının kavram yanlışlığı içinde oldukları görülmüştür. Devletçilik ilkesi adındaki kelime çağrışımı ile

içeriği yönüyle çabuk unutulabilmektedir. Bu nedenle eğitimciler hem kavram yanlışlarını önleme adına hem de kalıcı bir öğrenmeyi sağlamak için kavram karikatürleriyle derslerde ekonomik modeller üzerine tartışma ortamları oluşturmalarıdır. Genel anlamda din ve devlet işlerinin ayrılması ve din ve vicdan özgürlüğü diye tanımladığımız Laiklik ilkesi için “Osmanlı Devleti”, “Dil” “Halifelik” ve “Din” cevap kelimeleri de kullanılmıştır. Özellikle dil cevap kelimesinin uzaktan ve yakından hiçbir ilgisinin olmadığını görüyoruz. Laiklik anahtar kavramı için bu cevap kelimeleri kullanan öğrencilerde bir kavram yanlışlığı olduğu görülmektedir. Laiklik anahtar kavramıyla ilgili kavram yanlışları benzer şekilde yapılan diğer çalışmalarda da görülmüştür. Bu sonuç “Laiklik” kavramının kendi tanım ve ilkelerinden uzakta olduğu, öğretilmesi ve anlaşılması konusunda ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Benzer durum diğer anahtar kavramlarla ortak cevap sayısı en az olan İnkılapçılık ilkesi için de görülmüştür. İnkılapçılık ilkesi için verilen “Ders”, “Tarih” ve “Sosyal Bilgiler” cevapları, öğrencilerin bu ilkeyi bir ders adı olarak gördüklerini göstermektedir. Elbay'ın (2020) çalışmasında ise bir kısım öğrenci “İnkılapçılık” anahtar kavramını bilim ve teknolojiye yeni bir kavram olarak yorumlamıştır. Dolayısıyla bu cevapları veren öğrencilerde kavram yanlışlığı yaşadıkları sonucuna ulaşılabilir.

Atatürk İlkeleri arasındaki ortak bağlar, cevap kavramları ile genel anlamda doğru bir şekilde anlaşıldığı görülmüşüne rağmen Işıklı ve diğerlerinin (2011), Er Tuna (2018) ve Akman ve Koçoğlu (2016) çalışmalarına göre bu çalışmanın kesme noktası aralıklarında oldukça fazla cevap kelimesinin yanlış kullanıldığı görülmüştür. Elbay, (2020) çalışmasında öğrencilerin en çok “Laiklik” ve “İnkılapçılık” ilkelerine ilişkin kavram yanlışlığına sahip oldukları, devletçilik ve inkılapçılık kavramlarını birbirinin yerine kullandıkları dolayısıyla kavram yanlışlığı yaşadıkları görülmüştür. Işıklı ve diğerleri (2011) çalışmasında Milliyetçilik ve Devletçilik ilkelerinde kavram yanlışlığı olan cevap kelimelere rastlanırken, Er Tuna (2018), Akman ve Koçoğlu (2016) çalışmasında milliyetçilik anahtar kavramı ile ilgili benzer yanlışlığın olduğu görülmüştür. Yine Akman ve Koçoğlu (2016) çalışmasına katılan 8. Sınıf öğrencileri laiklik kavramını dinsizlik cevap kelimesi ile ilişkilendirmişlerdir. Öner ve Öner'in, (2014) Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılaplarını kavrama düzeylerine ilişkin tutumlarını belirlediği çalışmasında da 8. sınıf öğrencilerinin “Laiklik, Devletçilik, Atatürk Milliyetçiliği” kavramları yeterince anlayamadıkları ortaya çıkmıştır. Kurnaz ve Yılmaz, (2006) ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılaplarını kavrama düzeylerini tutum ve başarı anketleri uygulayarak belirledikleri çalışmada özellikle “Laiklik” ilkesinin tam olarak anlaşılmadığı, verilen cevapların çelişkili ve kesinlik içermediği görülmüştür. Ezer ve diğerleri (2016) yaptıkları çalışmada “Laiklik” ilkesi doğrultusunda yapılan bir takım düzenlemelerin öğrenciler tarafından doğru algılanmadığını belirtmişlerdir. Atatürk İlke ve İnkılapları, Anayasada, Milli Eğitim Temel Kanununda ve eğitim programlarında yer almasına ve kısa zaman aralıklarında müfredat değişiklikleri ve güncellemeleri yapılmasına rağmen, Atatürk İlkelerinin öğretimi konusunda büyük ve ciddi eksikliklerin olduğu görülmektedir. Bu çalışmada ise Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Devletçilik, Laiklik ve İnkılapçılık ilkelerinde kavram yanlışlığı olan cevap kelimeleri kullanıldığı görülmektedir. Milliyetçilik ile ilgili aynı yanlışlığın eğitimin bütün kademelerinde karşımıza çıkması doğru bilinen yanlışların devamından ve bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Alanda Atatürk İlkeleri bağlamında, farklı yaş gruplarına ve statülere göre yapılan çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmada da benzer kavram yanlışlarının olduğu görülmüştür. Bir devlet politikası olması, eğitimcilerin üzerinde ısrarla durması ve Türk milletinin yol haritası olarak kabul edilmesine rağmen Atatürk İlkelerinin tam anlamıyla kavratılmaması ve benzer kavram yanlışlarının ortaya çıkma sebebine dair detaylı bir araştırma yapılması gereklidir. Ayrıca eğitimcilerin özellikle ilköğretimde konu öğretimi sırasında uygulayacakları ön test ve son testler ile kavram yanlışlarını ortaya çıkarıp yerinde müdahaleler etmesi gerekmektedir. Atatürk İlke ve İnkılaplarının öğretimi konusunda disiplinler arası öğretime daha fazla ağırlık vererek temel eğitim programı içerisine yayılması sağlanmalıdır. Dersin uygulayıcısı olan öğretmenleri müfredat yetiştirme kaygısından uzaklaştıracak şekilde T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders saati sayısı artırılmalı kavram öğretim metodlarını uygulamalarına imkan verilmeli, öğrencilere düşüncelerini özgürce ifade edecekleri ortamlar oluşturulmalı ve ders kitaplarında bu yanlışları ortadan kaldıracak düzenlemeler yapılmalıdır.

Kaynakça/Reference

- Akman, O., & Koçoğlu, E. (2016). Investigation 8th Grade Students Secondary School Cognitive Structure about Principles of Atatürk through Word Association Test. *Journal of Education and Training Studies*, 4(11), 151-162. <https://doi.org/10.11114/jets.v4i11.1696>
- Ata, B. (2008). Sosyal Bilgilerde Atatürkçülük Konularının Eğitimi ve Öğretmenin Rolü. İçinde A. Öcal & B. Tay (Ed.), *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* (1. Baskı, ss. 283-299). Pegem Akademi.
- Bahar, M., & Hansell, M. H. (2000). The Relationship Between Some Psychological Factors and Their Effect on the Performance of Grid Questions and Word Association Tests. *Educational Psychology*, 20(3), 349-364. <https://doi.org/10.1080/713663739>
- Bahar, M., Johnstone, A. H., & Sutcliffe, R. G. (1999). Investigation of Students' Cognitive Structure in Elementary Genetics Through Word Association Tests. *Journal of Biological Education*, 33(3), 134-141. <https://doi.org/10.1080/00219266.1999.9655653>
- Bahar, M., & Kılıç, F. (2001). Kelime İletişim Testi Yöntemi İle Atatürk İlkeleri Arasındaki Kavramsal Bağların Araştırılması. IX. Eğitim Bilimleri Kongresi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, BOLU.
- Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S., & Bıçak, B. (2012). Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri Öğretmen El Kitabı. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bahar, M., & Özatalı, N. S. (2003). Kelime İletişim Test Yöntemi İle Lise 1. Sınıf Öğrencilerinin Canlıların Temel Bileşenleri Konusundaki Bilişsel Yapılarının Araştırılması. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), Art. 2.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). Bilimsel Araştırmanın Temelleri. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çelebi, M. (2007). *Türk İnkılâp Tarihi* (Özal Matbaası).
- Elbay, S. (2020). Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Atatürk İlkelerine Yönelik Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testiyle İncelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 8(2), 33-51. <https://doi.org/10.47215/aji.806097>
- Er Tuna, Y. (2018). Tarih ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Atatürk İlkelerine İlişkin Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi Aracılığı ile Belirlenmesi. *Turkish History Education Journal*, 7(1), 43-68. <https://doi.org/10.17497/tuhed.342546>
- Ertan, T. F. (2020). *Başlangıcından Günümüze Türkiye Cumhuriyeti Tarihi* (T. F. Ertan, Ed.; 8. Baskı). Siyasal Kitabevi.
- Ezer, F., Ulukaya, Ü., & Kaçar, T. (2016). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersine Yönelik Tutumları. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 71-91.
- Gençoğlu, S. E. (2019). *6.Sınıf Öğrencilerinin Doğal Afetlere Yönelik Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi(kit) Yoluyla İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Niğde Üniversitesi.
- Işıklı, M., Taşdere, A., & Göz, N. L. (2011). Kelime İlişkilendirme Testi Aracılığıyla Öğretmen Adaylarının Atatürk İlkelerine Yönelik Bilişsel Yapılarının İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), Art. 1. <https://doi.org/10.12780/UUSB82>
- Johnstone, A. H., & Moynihan, T. F. (1985). The Relationship Between Performances in Word Association Tests and Achievement in Chemistry. *The European Journal of Science Education*, 7(1), 57-66.
- Keçe, M. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Atatürk İlkelerine İlişkin Algı Düzeylerinin Değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 181(181), Art. 181. <https://doi.org/10.20296/tsad.99952>
- Kili, S. (1998). *Atatürk Devrimi Bir Çağdaşlaşma Modeli*. Yenigün Haber Ajansı.
- Kostova, Z., & Radoynovska, B. (2008). Word Association Test for Studying Conceptual Structures of Teachers and Students. *Bulgarian Journal of Science and Education Policy (BJSEP)*, 2(2), 209-231.

- Kurnaz, Ş., & Yılmaz, D. (2006). İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılaplarını Kavrama Düzeyleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), Art. 3.
- MEB. (2000). *Atatürkçülük İle İlgili Konular*. Milli Eğitim Basımevi.
- MEB. (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu 6., 7. ve 8. Sınıflar*. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB. (2018). *T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı*. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=346>
- Metin, C. (2006). "T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının Ortaöğretimde Öğretimi". İçinde Y. Doğaner (Ed.), *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarih Öğretimi, 10-11 Kasım 2005*. Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi Enstitüsü.
- Öner, M., & Öner, G. (2014). Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Atatürk İlke ve İnkılaplarını Kavrama Düzeylerine İlişkin Tutumları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 390-404.
- Özatlı, N. S., & Bahar, M. (2010). Öğrencilerin Boşaltım Sistemi Konusundaki Bilişsel Yapılarının Yeni Teknikler ile Ortaya Konması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), Art. 2.
- Özgen, B. (1997). *Atatürkçü Düşünce ve Atatürkçülük* (1. bsk). Özgen Yayınları.
- Palazoğlu, A. B. (1996). *Atatürk İlkeleri*. Türk Hava Kurumu.
- Spiteri, L. F. (2013). Word Association Testing and Thesaurus Construction. *Proceedings of the Annual Conference of CAIS / Actes Du Congrès Annuel de l'ACSI*. <https://doi.org/10.29173/cais339>
- Tavukçuoğlu, E. (2018). *Lise Öğrencilerinin Sürtünme Kuvveti, İvme ve Eylemsizlik Kavramlarıyla İlgili Bilişsel Yapılarının Araştırılması* [Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

Ek-1. Anahtar kavramlara verilen cevap ve frekansları.

Tablo 1.
Anahtar Kavramlara Verilen Cevap Frekansı

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
CUMHURİYETÇİLİK		1	2	1	2	6	12
MİLLİYETÇİLİK	5		4	4	2	6	21
HALKÇILIK	4	7		4	2	7	24
DEVLETÇİLİK	2	1	2	1	2	7	15
LAIKLIK	3	2	1	3	4	7	20
İNKILAPÇILIK			2	1	2		5
ATATÜRK	173	47	30	37	67	82	436
HALK	49	73	120	15	10	7	274
EŞİTLİK	49	22	111	15	38	7	242
DEVLET	26	17	19	87	43	9	201
YENİLİK	15	4	2	3	14	162	200
ADALET	39	1	79	25	20	10	174
ÖZGÜRLÜK	72	12	14	7	60	5	170
DEMOKRASİ	108	14	29	6	6	2	165
MİLLET	27	69	27	20	7	6	156
DİN		2	4	3	133		142
SEÇİM	87	7	12	29		4	139
EKONOMİ	3		11	116		3	133
TÜRKİYE CUMHURİYETİ	49	15	6	21	16	11	118
VATAN	44	51	5	15	1		116
YÖNETİM	44	4	10	49	7	2	116
TOPLUM	4	28	48	8	5	6	99
SIYASET	16	12	11	34	8	5	86
BAĞIMSIZLIK	24	26	3	6	6	5	70
ATATÜRK İLKELERİ	16	13	8	3	7	18	65
MİLLET EGEMENLİĞİ	43	5	15			2	65
ÇAĞDAŞLIK	7	3	1	1	10	39	61
DİN VE DEVLET İŞLERİNİN					56		56
BİRLİK VE BERABERLİK	2	37	10	5	1		55
DERS	8	2	4	4	1	34	53
BAYRAK	32	12	2	6			52
CUMHURİYET	18	2	4	9	14	5	52
HUKUK	3	4	14	7	9	14	51
TARİH	5	2	2	2	3	38	50
DAYANIŞMA	1	10	30	3			44
HAK	11	6	19	1	3	4	44
GELİŞME	1		1	6	5	30	43
EGEMENLİK	19	15	3	3	1	1	42
TBMM	26	9	3	4			42
SIYASİ PARTİ	15	5	6	14	1		41
VATANSEVERLİK	5	28	1	2	1	1	38
DEVİRİM			2		1	33	36
İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ		2			34		36
İNKILAP	6	3	3	2	4	16	34
DEĞİŞİM					1	32	33
YENİLİKÇİLİK		1	1		5	26	33
CUMHURBAŞKANI	13		2	17			32
TÜRK	3	26	1	1	1		32
İLERLEYİŞ		1			2	28	31
MECLİS	26		2	3			31
İNSAN	1	4	16	5	3	1	30
KANUN	1		4	9	6	9	29
YÖNETİM ŞEKLİ	26		1	1	1		29
ANAYASA	7		4	6	2	8	27
EĞİTİM	5		3	5	9	5	27
RECEP TAYYIP ERDOĞAN	13	1	2	10		1	27
SAYGI	3	3	6	4	10	1	27
SOSYAL DEVLET			20	3	4		27
BİLİM	1	2			18	5	26
İLKE	9	1	3	6	5	2	26
BİRLİK		13	5	2	4	1	25
HALKIN YARARI			25				25
HÜRRİYET	12	2	8		3		25
DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ	1		4		19		24
MİLLİ İRADE	10	3	9		1		23
MİLLİ KÜLTÜR		20	3				23
ÜRETİM			2	20			22
29 EKİM	21						21
İRK	1	8	4	2	5	1	21
OSMANLI DEVLETİ	2			2	10	7	21
AKIL	1	1		1	15	2	20

Tablo 1. Devamı

Anahtar Kavramlara Verilen Cevap Frekansı

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
CAMI					19	1	20
TÜRK ALFABESİ	1	2			2	15	20
ANKARA	14	1		3		1	19
MILLU	1	12	1	5			19
MILLU BENLİK		19					19
ŞAPKA KANUNU			1		3	15	19
15 TEMMUZ	2	14	1	1			18
ÇAĞDAŞLAŞMA						18	18
KALKINMA		2		25	1	1	29
MILLİYET	3	13	2				18
OKUL		1	1	9		6	17
SOSYAL		1		7		9	17
TÜRKÇÜLÜK		17					17
DİN VE VİCDAN ÖZGÜRLÜĞÜ					29		29
İNKILAP DERSİ			1			15	16
TÜRK BAYRAĞI	3	12	1				16
TÜRK MİLLETİ		11	4			1	16
TÜRKLÜK	1	15					16
YATIRIM				16			16
BERABERLİK	1	9	1	2	2		15
IRKÇILIK		13			2		15
KILIK KIYAFET KANUNU			2			13	15
MİLLET SEVGİSİ		12	2		1		15
ÜLKELER	2	2		6	1	4	15
BATILILAŞMA	1				2	11	14
BİLİMSELLİK					12	2	14
DİL		1	1		10	2	14
MEDENİYET			1		1	12	14
REFORM						14	14
ATATÜRKÇÜLÜK	5	2				6	13
CHP	4		3	5		1	13
İSTIKLAL MARŞI		12				1	13
KÜLTÜR		7		5	1		13
PARA		1		12			13
SALTANAT	3			1	9		13
SAVAŞ	10			1		2	13
SOSYAL BİLGİLER			1			12	13
ULUS		11		2			13
ÇAĞDAŞ						12	12
OY	2		4	5		1	12
SEVGİ	4	4	3		1		12
ULUSÇULUK		12					12
VATANDAŞ		7	4		1		12
AKP	2		2	7			11
HALİFELİK	1				10		11
KABOTAJ KANUNU		5		6			11
ÖZEL SEKTÖR				11			11
REFAH ARTIŞI	2		1	6	1	1	11
VERGİ			4	7			11
HALKIN REFAHI			8			2	10
IRK AYRIMI GÖZETMEMEK		6	2		2		10
ORTAK DİL		10					10
TARİH DERSİ	4	4				2	10
AKILCILIK					9		9
DINAMİZİM						9	9
KADINLARA SEÇME SEÇİLME	1		4	1		3	9
KURANI KERİM					9		9
SAĞLIK				9			9
SOSYAL YAPI	1		3	1	3	1	9
TARAFSIZLIK			1		8		9
YARDIMLAŞMA	1	2	4	1		1	9
KURANI KERİM					9		9
SAĞLIK				9			9
SOSYAL YAPI	1		3	1	3	1	9
TARAFSIZLIK			1		8		9
ASKER	3	1		2	1	1	8
BARIŞ	3	2	3				8
BELEDİYE			1	6		1	8
ÇOK PARTİLİ HAYAT	8						8
DEVLET BAHÇELİ		2		6			8
ENDÜSTRİ				4		4	8
HALİFELİĞİN KALDIRILMASI	2				6		8
HOSGÖRÜ	1	2	2		3		8
IRKDAŞ		7			1		8

Temel Eğitimini Tamamlayan Öğrencilerin, Atatürk İlkelerine Yönelik Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) Aracılığı ile Belirlenmesi* (Determining Students' Cognitive Structure Regarding Atatürk's Principles Through The Word Association Test (WAT))

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
İNSAN HAKLARI	2	1	4		1		8
KAMULAŞTIRMA				8			8
KURTULUŞ SAVAŞI	5	2				1	8
LIBERALİZM				8			8
MODERNLİK					4	4	8
SERMAYE				8			8
SINIF AYRIMI YOK			8				8
TEVHİD-İ TEDRİSAT					7	1	8
TOPLUM DÜZENİ		1	7				8
YAŞAM	1	2	3	1	1		8
ATATÜRK İNKILAPLARI	2			2	1	2	7
AYRIMCILIK		1		1	5		7
BANKACILIK				7			7
DÜZEN	2		1		1	3	7
GENÇLİK	1	6					7
HALKIN İÇİNDE OLMA			6	1			7
HİZMET			1	3		3	7
KITAP						7	7
KURUMLAR		3	1	3			7
ÜÇ HILAL		7					7
BAKANLAR	1			5			6
BATI					2	4	6
BİREY			3		2	1	6
FABRİKA				6			6
GELECEK	1			1		4	6
HALK SEVGİSİ			6				6
HALKIN HUZURU		3	3				6
İSLAMİYET					6		6
KORUNMA				4	1	1	6
KURALLAR			2	2	1	1	6
MİLLİ TARİH		6					6
MODERN				1	3	2	6
NAMAZ					6		6
SALTANATIN KALDIRILMASI	3				3		6
SOYADI KANUNU			4			2	6
TANZİMAT DÖNEMİ						6	6
TDK		6					6
ÜLKÜ OCAKLARI		6					6
YERLİ MALI		6					6
AKIL VE BİLİM					2	3	5
BAŞKANLIK	1			3	1		5
BİRLEŞTİRİCİ		2	3				5
DEĞİŞİKLİK						5	5
DEVLET İŞLERİ			1		4		5
DEVLET YATIRIMLARI				5			5
DEVİRCİLİK						5	5
FARKLILIK					3	2	5
FAYDA			4	1			5
FRANSIZ İHTİLALI	1	3				1	5
İBADET					5		5
İZMİR İKTİSAT KONGRESİ				5			5
KAMUOYU	1	2	2				5
KUŞAKLAR		3	2				5
KUVAYI MİLLİYE		1				4	5
LAİK DEVLET					5		5
LİDER		1		3	1		5
MESLEKLER	1		3		1		5
MİLLETVEKİLİ	2	1		2			5
SAHİPLİK DUYGUSU		4		1			5
BAYRAM	4	1					5
SANAYİ				4		1	5
SANAYİ İNKILABI						5	5
SİSTEM	1			4			5
TÜRK HALKI		1	4				5
TÜRKÇE		3			1	1	5
YENİLİKÇİ						5	5
Z KUŞAĞI		1				4	5
BAKANLIK				4			4
BÜTÜNLÜK	2	2					4
CUMHURİYETİ YAŞATMAK	4						4
ÇAĞ						4	4
ÇOĞUNLUK	4						4
DEVLET ADAMLARI				4			4
DEVLET İŞLERİNİN BAĞIMSIZLIĞI					4		4
DÜŞÜNCE YAPISI		1	1		2		4
EKONOMİ POLİTİKASI				4			4

Tablo 1. Devamı

Anahtar Kavramlara Verilen Cevap Frekansı

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
FEDAKARLIK	1	1	1	1			4
GRUPLAR			3	1			4
HASTANE			1	3			4
İDEALİSTLİK					2	2	4
İLKELER		1			1	2	4
İNKILAP ÖĞRETMENİM						4	4
İSMET İNÖNÜ	2					2	4
İSYANLAR	1				2	1	4
İŞÇİ			3	1			4
KURTULUŞ	3			1			4
KURUL		1		3			4
MILLİ EKONOMİ		1		3			4
MILLİ RUH		4					4
MUTLULUK	2		1		1		4
SAVUNMA		3			1		4
SİYASİ BİRLİK		3	1				4
SOSYAL YAŞAM			2			2	4
ŞEHİT	3	1					4
TÜRK TARİHİ	1					3	4
UYUM			1		1	2	4
YENİ						4	4
YENİLEŞME						4	4
YÖNETME			1	2		1	4
ZAFERLER	3					1	4
1929 EKONOMİK KRİZİ				3			3
23 NISAN	3						3
ADAY				2		1	3
AHLAK	1			1	1		3
ANITKABİR	3						3
ATATÜRK DÖNEMİ					1	2	3
AYRICALIK OLMAMASI			3				3
BAĞLILIK		2			1		3
BAŞBAKAN	1			1	1		3
BENİMSEME		2			1		3
BÜTÜN DİNLERİN EŞİTLİĞİ					3		3
CİDDİYET				3			3
CİNSİYET			3				3
CUMHURİYET BAYRAMI	3						3
CUMHURİYET DÖNEMİ						3	3
ÇALIŞMAK		1	1			1	3
DEDEM	1			2			3
DEVLETE BAĞLILIK	1			2			3
DEVLETİN YARARI				2		1	3
DİN ADAMI					3		3
DOSTLUK				3			3
EDEBİYAT						3	3
FARKLI MİLLETLER		3					3
FIKİR ÖZGÜRLÜĞÜ	3						3
GEÇMİŞ						3	3
HALK DAYANIŞMASI			3				3
HALK VE DEVLET BÜTÜNLÜĞÜ				3			3
HALKI SAVUNMA			3				3
HARF İNKILABI					1	2	3
HOCA					2	1	3
HİSTİYANLIK					3		3
İMAMHATİP OKULLARI					3		3
İMKAN				3			3
İNANÇ AYRIMCILIĞI					3		3
İNSANLIK			1		1	1	3
İRTİCA					3		3
KARAR	1		1			1	3
KİLİSE					3		3
LAİK					3		3
MEDENİ KANUN			2		1		3
MEZHEP	1				2		3
MHP	1	2					3
MILLİ ÇIKARLAR		3					3
MILLİ MÜCADELE	1	2					3
NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE		2	1				3
OLIGARŞİ	2			1			3
ORDU	2	1					3
ÖZ	1	2					3
ÖZGÜR DÜŞÜNCE	1		1			1	3
ÖZGÜR YAŞAMAK	1	1			1		3

Temel Eğitimini Tamamlayan Öğrencilerin, Atatürk İlkelerine Yönelik Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) Aracılığı ile Belirlenmesi* (Determining Students' Cognitive Structure Regarding Atatürk's Principles Through The Word Association Test (WAT))

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
PLANLAMA				2		1	3
SAAT VE ÖLÇÜDE DEĞİŞİKLİKLER						3	3
SEÇME VE SEÇİLME			2			1	3
SORUMLULUK		1	1	1			3
SOSYALİZM			2	1			3
SOSYOLOJİ			1			2	3
TANJU ÖZCAN	1			1		1	3
TARİKAT					3		3
TEKKE VE ZAVİYE					3		3
TEKNOLOJİ						3	3
TİCARET				3			3
TOPLUMA HİZMET			3				3
TTK		3					3
TÜRK LIRASI		2		1			3
ULUSAL BAĞIMSIZLIK		3					3
ZÜMRE			2	1			3
ADAMLIK		1	1				2
AHİRET					2		2
AİLE			2				2
AKIM		2					2
ANLAŞMA	1		1				2
ANLAYIŞ			1		1		2
ANTI LIBERALİZM				2			2
ASALET					2		2
ATATÜRK SEVGİSİ	1	1					2
ATATÜRKÜN HAYATI						2	2
ATILIM						2	2
AYRICALIK		1	1				2
AYRIMCI OLMAYAN			1		1		2
AZINLIK	1	1					2
BAYRAK SAYGISI						2	2
BİRLİKTELİK		2					2
CEMIYET	1		1				2
CESARET					2		2
CÖMERTLİK					2		2
ÇAĞDAŞ MEDENİYETLER						2	2
ÇANAKKALE	2						2
ÇİFTÇİ			2				2
DEMİRYOLLARI				2			2
DEVLET DESTEĞİ				2			2
DEVLETİN İLERLEMESİ						2	2
DIĞER ÜLKELERİN HALKLARI			2				2
DINDARLIK					2		2
DİNİ AYRICALIK OLMAMASI					2		2
DINSIZLIK					2		2
DIYANET					2		2
DOKTOR				2			2
DÜRÜSTLÜK					2		2
DÜZENLEMEK						2	2
EMEK			2				2
ENVER PAŞA	1	1					2
ERKEK			2				2
ESKİ ZAMANLAR	1					1	2
ESNAFLIK			2				2
EŞİTSİZLİK				1	1		2
FERMAN					1	1	2
FIRSAT			1			1	2
GEÇİŞ						2	2
GELİŞMİŞLİK						2	2
GERÇEKLIK			1			1	2
GÖRÜŞ				1		1	2
GÜVEN		1		1			2
GÜZELLİK					1	1	2
HAKİKAT			2				2
HAKİM			2				2
HAKSIZLIK			2				2
HATA			2				2
HAYAT		1				1	2
HAZINE				2			2
HDP				2			2
HUZUR			1	1			2
HÜKÜMET				1		1	2
İBADETHANE					2		2
İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK		1				1	2
İLERİCİLİK					2		2

Tablo 1. Devamı

Anahtar Kavramlara Verilen Cevap Frekansı

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
İMAN					2		2
İNSAN AYRIMI			1		1		2
İŞ GÜCÜ				2			2
KADIN HAKLARI	1					1	2
KADINLAR			2				2
KAMU			1	1			2
KARMA EKONOMİ MODELİ				2			2
KILIK KIYAFET ÖZGÜRLÜĞÜ					2		2
KISMI İRKCİLİK		2					2
KITAP OKUMAK						2	2
KURAN KURSLARI					2		2
KURULUŞ	1			1			2
KÜLTÜREL				2			2
MANTIK					2		2
MEDRESE					2		2
MILLİ BAĞIMSIZLIK		1				1	2
MILLİ BAYRAMLAR	1	1					2
MILLİ BERABERLİK		2					2
MILLİ BİLİNÇ		2					2
MILLİ BİRLİK		1	1				2
MINARŞİZM				2			2
MODERN REJİM	1			1			2
MONARŞİ	2						2
MÜSLÜMANLIK					2		2
NUTUK		1	1				2
MÜSLÜMANLIK					2		2
NUTUK		1	1				2
ÖĞRETMEK						2	2
ÖĞRETMEN				1		1	2
ÖNEMSENMEMEK			1	1			2
PADIŞAHLAR					1	1	2
SARAY				2			2
SINIF FARKI			1	1			2
SOSYAL ADALET			2				2
TAHTA						2	2
TEŞKİLATLANMA				2			2
TOPRAK	2						2
TÜRK DİLİ						2	2
ÜST DÜZEY		1				1	2
VALİ			1	1			2
VATANA BAĞLILIK		2					2
VATANDAŞLIK			2				2
VATANIN BÜTÜNLÜĞÜ		1		1			2
YAŞLI DAYI					2		2
ZEKAT					2		2
1 MAYIS			1				1
19 MAYIS						1	1
ADALETLİ İNSAN					1		1
ADAM					1		1
AFGANİSTAN					1		1
AĞIZ				1			1
AKILLI TAHTA						1	1
ALIM					1		1
ALLAH					1		1
ALPARSLAN TÜRKİŞ		1					1
AMAÇ		1					1
AMERİKA				1			1
ANARŞİZM TERSİ				1			1
ANLAM	1						1
ANLAYIŞLI İNSAN					1		1
ARABA						1	1
ARAPÇA					1		1
ARAŞTIRMAK						1	1
ATEİZM					1		1
AVRUPA						1	1
AYDINLANMA						1	1
AYNI					1		1
AZİM				1			1
BAĞNAZ OLMAMA						1	1
BALKAN SAVAŞLARI		1					1
BANDIRMA VAPURU						1	1
BARINMA				1			1
BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ	1						1
BAŞARMA			1				1

Tablo 1. Devamı

Anahtar Kavramlara Verilen Cevap Frekansı

	Cumhuriyetçilik	Milliyetçilik	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik	İnkılapçılık	Toplam
BAYINDIR				1			1
BENLİK		1					1
BEYİN GÖÇÜ		1					1
BİLGİ					1		1
BİLİNÇ					1		1
BİN ALI YILDIRIM	1						1
BİREYÇİLİK			1				1
BOLU			1				1
BOLU BELEDİYESİ				1			1
BOZUNTU						1	1
BÖLGE				1			1
BULAMADIM					1		1
BÜLENT ECEVİT						1	1
BÜROKRASI				1			1
BÜTÜN					1		1
BÜYÜK			1				1
CADDE			1				1
CAHİL ADAM	1						1
CEM KARACA			1				1
CİNSİYET AYRIMI				1			1
COĞRAFYA					1		1
ÇABA			1				1
ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ	1						1
ÇIKARIM			1				1
ÇOCUK		1					1
ÇÖP KUTUSU						1	1
DAVRANIŞ					1		1
DAYANAK					1		1
DAYATMA						1	1
DEMOKRATİK DEVLET			1				1
DENGE			1				1
DERNEKLER			1				1
DESTANLAR		1					1
DESTEK			1				1
DEVİRİM						1	1
DEVLET BİLİNCİ				1			1
DEVLET MEMURU				1			1
DEVLET PLANLAMASI				1			1
DEVLET REFAHI				1			1
DEVLET SEVGİSİ				1			1
DEVLETÇİ				1			1
DEVLETİMİZ				1			1
DEVLETİN DESTEĞİ				1			1
DEVLETİN KURULUŞU				1			1
DEVLETİN YAPTIĞI İŞLER				1			1
DEVLETLER				1			1
DEZENFEKTAN						1	1
DIŞ POLİTİKA				1			1
DİKTATÖRLÜK						1	1
DİLİMİZE SAHİP ÇIKMA					1		1
DİN AYRIMI					1		1
DİN BASKISI					1		1
DİN SEVGİSİ					1		1
DINDAR YAŞAM BİÇİMİ					1		1
DİNDEN BAĞIMSIZ					1		1
DİRENİŞ		1					1
DIRİLİŞ		1					1
DOĞRU KARAR					1		1
DOKUNULMAZLIK		1					1
DÖNÜŞÜM						1	1
DÖVİZ				1			1
DÜNYA				1			1
DÜNYACA BİLİNMESİ	1						1
DÜNYANIN EN KÖTÜ YÖNETİMİ				1		1	1
DÜŞMAN					1		1
DÜZENBAZLIK				1			1
EKMEK			1				1
EKONOMİ VE SOSYAL HAYAT				1			1
EMPATİ		1					1
ERGENLİK		1					1
FARKLI CEVAP KELİME SAYISI	173	97	142	121	127	155	815
TOPLAM CEVAP KELİME	1428	1104	1071	1128	1126	1149	7006

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

With the curriculum change of the Ministry of National Education in 2005, more emphasis was placed on alternative assessment and evaluation techniques and recommendations were made for their implementation (MEB, 2005). We can consider alternative assessment and evaluation techniques as types of assessment other than traditional assessment and evaluation techniques (Bahar vd., 2012). For educators and researchers, measurement techniques have become more important to determine the relationship between existing knowledge and different concepts and information, and to determine whether there is a permanent learning in which individuals associate their newly learned knowledge with their existing knowledge. At this point, the word association test (WAT) is a measurement tool that serves this purpose (Bahar vd., 1999; Bahar & Hansell, 2000; Bahar & Özatlı, 2003; Johnstone & Moynihan, 1985; Özatlı & Bahar, 2010). Word association, also known as associative experiment; It is a test in which a list of words is given to participant within the predetermined time according to the level of participant and participant must answer each word with the first word that comes to mind. When the participant is warned with the same key concept for the second time, he uses the answer word that is at a distance from him, and when he encounters the third stimulus, he uses the answer word that is a little further away from him. Thus, the pattern around the key concept is revealed from near to far. For each word with the first word that comes to mind (Bahar vd., 1999; Bahar & Hansell, 2000; Bahar & Özatlı, 2003, Spiteri, 2013).

History lesson fulfills an important function in raising a generation that adopts national and universal values in our country as well as the world. A national history education is among the past and present priorities of all contemporary countries. When we look at the past experiences that add meaning to the history of our country, the fact of the National Struggle is obvious; The reforms implemented as a requirement of contemporary civilization, the Kemalist system of thought, which is the form of our national identity and modernization, also shapes the main elements of our future (Metin, 2006; MEB, 2018). Atatürk's Principles, which are accepted as the ideological basis of the Kemalist thought system, are seen as a guarantee that will ensure the rise of the Republic of Turkey to the level of contemporary civilization and the continuation of its existence (Kili, 1998). Raising citizens who adhere to Atatürk's principles and reforms is among the general objectives of Turkish national education. With the National Education Basic Law No. 1739, the general and legal framework for the teaching of Kemalism in primary education was determined. The understanding that all courses should serve to realize the aims of the history of the revolution has prevailed in order for the students to grow up as Atatürkist individuals and to make Kemalism their behavior.

For this reason, the instruction titled "Ataturk's Revolutions and Principles Teaching Principles" dated 19 November 1981 was published (MEB, 2000). Following the extension of basic education to eight continuous years; The program was rearranged to cover Kemalism issues during an eight-year education period. Within this framework, Kemalism targets were determined in 10 lessons from the 1st to the 8th grade (Ata, 2008). The Principles of Atatürk, which emerged as a state policy from the first years of the Republic to the present, are given to students under the name of Life Sciences and Social Studies in Primary Education and the History of Revolution and Kemalism of the Republic of Turkey (Palazoğlu, 1996). Individuals who have completed their basic education are committed to Atatürk's principles and reforms; It is aimed to assimilate and protect contemporary, secular and democratic values. (Keçe, 2014).

The word association test was applied in this study in order to reveal the cognitive structures of 9th grade secondary school students. It is important in terms of revealing the knowledge and associations of the participants from primary education, which is the previous education level, to secondary education in their minds about Atatürk's principles and revealing the permanence effect. For this reason, it is aimed that the results of the research will contribute to the program development and improvement of the quality of education.

2. METHOD

Due to the in-depth analysis of the context and facts, the qualitative research model was preferred in this study and a descriptive research was conducted in the scanning model. The survey model is a research approach that aims to describe the current situation as it exists (Gençoğlu, 2019).

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

Only 299 responses out of 310 students studying at high schools at different academic levels were found suitable for evaluation. 7006 answer words were taken for 6 basic concepts that make up Atatürk's Principles. While "Republicanism" was the most answered key concept with 1428 answers, the concept of "Populism" was the least answered key concept with 1071 answers. The most repeated word in the research was "Atatürk" with 436 (6.2%). The realization of Atatürk's principles by Atatürk has an important role in being the most repeated reply word. All key concepts are interrelated.

As Bahar and Hansell (2000) stated, as the number and quality of the answer words associated with a key concept increase, the meaning attributed to the key concept also increases. From this point of view, when we look at the number of different answers given for Atatürk's Principles; 173 for republicanism, 97 for nationalism, 142 for populism, 121 for statism, 127 for secularism, 155 for revolutionism; In total, 815 different answers were used.

It cannot be said that all of these answer words are correct and meaningful. This situation may only be related to the students' ability to derive different words. Because the key concept with the least number of different words derived was the principle of "Nationalism", while the minimum number of answers was the principle of "Populism". The principle of republicanism was the key concept in which the most different answer words were used. It is possible to say that the principle of republicanism has a stronger meaning than other principles. Although the maximum number of different answer words is in the range of 10-19 cutoff points, the least repetitive answer concepts are in this range. The most repeated words after Atatürk are "People" (3.9%), "Equality" (3.5%), "State" (2.9%), "Innovation" (2.9%), "Justice" (2.5%), "Freedom" (2.4%), "Democracy" (2.4%), "Nation" (2.2%), "Religion" (2.0%), "Election" (2.0%) were the response words. All of these words with a large number of repetitions are closely related. The fact that these answer words are included in the cognitive structure of students can be interpreted as Atatürk's principles are mostly associated with words that have correct meanings.

In this study, it was seen that the participants directly related Atatürk's principles with each other. In Er Tuna's (2018) research, teacher candidates directly related the principles of "Populism" and "Republicanism". In Elbay's (2020) study with 8th grade students, it was seen that other principles other than "Stateism" and "Revolutionaryism" were associated with each other. This situation shows that there are deficiencies in teaching or learning Atatürk's Principles. In this study, the roof-like answer words that the participants associated with the key concepts are "Atatürk, equality, human, justice, Republic of Turkey, politics, freedom, nation, election, administration, innovation, unity and solidarity". This result is supported by "Bahar and Kılıç (2001), Işıklı et al. (2011), Akman and Koçoğlu (2016), Er Tuna (2018) and Elbay (2020)" are similar to most of the framework concepts that emerged in their studies. The principle of republicanism has 54 common answers with other principles. The principle of Revolutionism, which has the least common answer, has 17 common answers. As in the study of Elbay, (2020) and Işıklı et al. (2011), in this study, the relation between the principle of revolutionism and common answers is less and it is disconnected from the cognitive structure. This is due to the lack of knowledge in students.

In this study, it was seen that there were some misconceptions about some key concepts between the 10 and 19 cut-off points, where the number of different answers is high. "Recep Tayyip Erdoğan" (f 13) and "War" (f 10) answers for the principle of republicanism have been an erroneous association. It has been observed that the answer words "Turkism" (f 17) and "Racism" (f 13) are used incorrectly for the principle

of nationalism. The same misconception emerged in the study of "Işıklı et al. (2011)", and the answer word "racism" was used for the principle of nationalism. Although the principle of etatism has more economic and investment meanings, it is also associated with the answer words "President" (f 17) and "Recep Tayyip Erdogan" (f 10). In Işıklı et al.'s (2011) study, while the principle of statism is associated with the management style; In the study of Elbay (2020), it was incorrectly associated with the word school. For the principle of secularism, the answer words "Ottoman State", "Language" and "Caliphate" were also used. In the study of Elbay (2020), the answer words "Prayer" and "Mosque" were associated incorrectly, and in the study of Akman and Koçoğlu (2018), the answer word "religion" was incorrectly associated.

The answers to "Lesson", "History" and "Social Studies" given for the principle of Revolution show that students see this principle as a course name and therefore they have misconceptions. It is seen that the common bonds between Atatürk's principles and the answer concepts are generally understood correctly. Compared to other studies in which these key concepts were used, it was seen that a lot of wrong associations were made proportionally. Atatürk's principles and reforms are included in the constitution, the Basic Law of National Education and education programs. Although it is among the priorities in the reform processes and program writing at short intervals, it is seen that the teaching of Atatürk's principles is insufficient. In this study, misconceptions were found in the principles of republicanism, nationalism, statism, secularism and revolutionism. The fact that we encounter similar misconceptions about secularism and nationalism at all levels of education stems from the different meanings attributed to the concepts and the lack of knowledge.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 01.03.2021

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 2021/57

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Bu araştırmada yazarların katkısı 1.yazar için %50, 2.yazar için %50 olarak ifade edilebilir.

Yazar 1: İçerik analiz formunda uzman görüşünün alınması, danışmanlık

Yazar 2: Araştırmanın tasarlanması, veri analizi, yorumlama, raporlaştırma

ÇATIŞMA BEYANI

Yazarların kendi aralarında ya da herhangi bir kurum/kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.